

Anotācija pētījumam “Sociāls pētījums par gājēju motivāciju lietot atstarojošos priekšmetus savai aizsardzībai, piedaloties ceļu satiksmē”

Pētījuma mērķi un galvenie rezultāti latviešu valodā	Pētījuma mērķi un galvenie rezultāti angļu valodā
<p>Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kāda ir gājēju un velobraucēju attieksme pret atstarojošu elementu lietošanu un to lietošanas paradumi, kas motivē lietot, un kas demotivē lietot atstarotājus.</p>	<p>The aim of the study is to find out the attitude of pedestrians and cyclists towards the usage of reflective elements and their habits that motivate or demotivate the usage of reflectors.</p>
<p>Pētījuma rezultāti kopumā uzrāda pozitīvas tendences sabiedrības attieksmē un priekšstatos par atstarotāju lietošanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Latvijas sabiedrībā dominē pozitīva attieksme pret atstarotāju lietošanu, tā tiek uztverta kā lietderīga un atbildīga rīcība, kā nepieciešamība pārvietojoties krēslā vai tumsā. Tā ir papildus drošība uz ceļa, lai braucēji (auto, moto, velo) labāk un laicīgāk pamanītu kājāmģājējus un velobraucējus, tā paaugstina drošību uz ceļiem, samazina ceļu satiksmes negadījumu skaitu, rada drošības sajūtu, gan gājējiem, gan autovadītājiem. • Gandrīz visi pētījuma dalībnieki zināja, ka atstarotāju lietošana ir obligāta diennakts tumšajā laikā (agri no rīta, vakarā, naktī) pārvietojoties gar ceļiem/ ielām ar aktīvu transporta plūsmu. Valdija uzskats, ka gājēji bez atstarotājiem paši ir vainīgi ceļu satiksmes negadījumos tumsā vai krēslā. • Latvijas sabiedrībā dominē viedoklis, ka atstarotāju nelietošana vēl aizvien ir problēma uz Latvijas ceļiem. Tā atbildēja 83% gājēju un velobraucēju, kuri vismaz reizi mēnesī diennakts tumšajā laikā pārvietojas gar ceļiem/ ielām ar aktīvu transporta plūsmu. Raksturīgi, ka autovadītājus atstarotāju nelietošana satrauc vairāk nekā pašus gājējus un velobraucējus, kuru drošībai tie būtu jālieto. • Klātienē aptauja uz ceļiem/ ielām ar aktīvu transporta plūsmu atklāj visumā labus rezultātus - kādu no atstarotājiem vai citiem redzamības uzlabošanas līdzekļiem lietoja 82% aptaujāto gājēju un 94% velobraucēju. Iegūtie rezultāti liecina par attieksmes maiņu sabiedrībā pozitīvā virzienā. Atstarotāju lietošana aizvien biežāk tiek uztverta kā pašsaprotama lieta. • Katra otrā Latvijas iedzīvotāju skatījumā atstarotāju lietošana uz Latvijas ceļiem pēdējo 5 gadu laikā ir pieaugusi un tā ir vēl viena liecība par pārmaiņām pozitīvā virzienā 	<p>The results of the study generally show positive trends in public attitudes and perceptions about the usage of reflectors:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A positive attitude towards the usage of reflectors is dominated within society of Latvia, it is perceived as a useful and responsible action, as a necessity when moving in the dusk or dark. It is an additional factor for road safety, so that drivers (cars, motorcycles, bicycles) can notice pedestrians and cyclists better and earlier, it increases road safety, reduces the number of road accidents, creates a sense of safety for both pedestrians and drivers. • Almost all participants of the study knew that the usage of reflectors is mandatory during the dark hours of the day (early morning, evening, night) when moving along roads / streets with active traffic. It is believed that pedestrians without reflectors should be blamed themselves for accidents in the dark or dusk • The prevailing opinion within society of Latvia is that the non-usage of reflectors is still a problem on Latvian roads. Such response was given by 83% of pedestrians and cyclists who moves at least once a month during the dark hours of the day along busy roads / streets. Typically, drivers are more concerned about not using reflectors than pedestrians and cyclists themselves, for whose safety reflectors should be used. • A face-to-face survey on roads / streets with active traffic reveals generally good results - 82% of pedestrians and 94% of cyclists used some reflectors or other things to improve their visibility. The obtained results show a change in the attitude of the society in a positive direction. The usage of reflectors is more and more considered as self-evident. • In every second view of the Latvian population, the usage of reflectors on Latvian roads has increased over the last 5 years and this is another sign of a change in a positive direction.

Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas	Gājēju un velobraucēju attieksme pret atstarojošu elementu lietošanu un to lietošanas paradumi
Pētījuma pasūtītājs	Valsts policija, Čiekurkalna 1.līnija 1, k-4, Rīga, LV-1026 Reģ. Nr. 90000099040
Pētījuma īstenotājs	Tirgus un sociālo pētījumu aģentūra "Latvijas Fakti"
Pētījuma īstenošanas gads	2021
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	15'780,00 eiro bez PVN
Pētījuma klasifikācija	Sabiedriskās domas pētījums
Politikas joma, nozare	Sabiedrības drošība
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Divas kvantitatīvās aptaujas; 2) Statistisko datu un dokumentu analīze; 3) Kvalitatīvais pētījums – 20 padziļinātās intervijas ar gājējiem un velobraucējiem.
Kvantitatīvās pētījuma metodes:	
1) aptaujas izlases metode	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sabiedrības aptauja - datorizētas telefonintervijas un intervijas tiešsaistes platformā; 2) Gājēju un velobraucēju aptauja - tiešās intervijas 40 klātienes punktos
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sabiedrības aptauja - 1010 Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 74 gadiem. Izlase aprēķināta, balstoties uz jaunākajiem statistikas datiem par Latvijas Republikas iedzīvotājiem 2) Gājēju un velobraucēju aptauja - 1517 Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 15-74 gadiem, satiksmes dalībnieki: kājāmgājēji vai velobraucēji.
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	Respondentu dzimums, vecums, tautība, izglītības līmenis, ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli mēnesī, nodarbinātība, dzīvesvietas reģions, apdzīvotās vietas tips.
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas vadības nodaļas vecākā inspektore Olga Podžuna, e-pasts: olga.podzuna@vp.gov.lv , tālrunis nr. 67075215
Pētījuma autori	Oksana Kurcalte, Madara Straume, Evija Mansone, Jeļena Petrova, Ivars Krastiņš, Oskars Zalāns